

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Analýza rovných příležitostí dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

pro výzvu č. 02 globálního grantu Olomouckého kraje „Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Olomouckém kraji“ v rámci oblasti podpory 1.2 Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Základním strategickým dokumentem pro oblast školství je **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2008** (dále jen Dlouhodobý záměr, případně DZ OK), který byl schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje.

DZ OK vychází ze strategií zpracovaných na celonárodní úrovni, zejména z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007 (dále DZ ČR), Strategie celoživotního učení ČR a Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR, přičemž DZ OK reflektuje i ekonomická a sociální specifika Olomouckého kraje a začleňuje je do střednědobých záměrů a návrhů.

Vzhledem k tomu, že na zpracování DZ OK 2008 se mimo jiné podíleli členové Výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Olomouckého kraje, Rady pro rozvoj lidských zdrojů Olomouckého kraje a byl připomínkován zástupci sociálních partnerů kraje reflektuje velmi dobře potřeby kraje v oblasti vzdělávání. Vzhledem k této skutečnosti vychází zpracovatelé výzvy právě z tohoto dokumentu a záměrů kraje v něm uvedených.

Dále se věnujeme záměrům DZ OK relevantním pro oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Rovnost příležitostí ve vzdělávání je prvním strategickým směrem, kterému se DZ OK věnuje, neboť zajištění rovného přístupu ke vzdělávání bez ohledu na druh znevýhodnění (např. zdravotního, ekonomického, sociálního, etnického, podle pohlaví) je jedním z důležitých projevů sociální soudržnosti společnosti. Na významu nabývá vytváření podmínek pro integraci osob se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného vzdělávacího systému, spolu se zabezpečením potřebných speciálně pedagogicky a psychologicky podpůrných služeb. Olomoucký kraj se zavázal podporovat zavádění mechanismů pro přístup ke vzdělání v mateřských školách pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí od 3 let, podporovat zřízení přípravných tříd a pracovních pozic asistentů pedagoga a podporovat studium dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí na středních školách. V souladu s uvedenými záměry Olomouckého kraje bude tedy ve výzvě začleněna aktivita zaměřující se na včasnou péči o děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí – aktivita č.1.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Včasné zajištění minimální garantované péče o děti se sociokulturním znevýhodněním

Významnou součástí DZ OK je strategický směr podpora kurikulární reformy. Jejím cílem je díky motivaci, spolupráci a aktivizujícím metodám vytvářet příznivé emocionální, sociální a pracovní klima, a tím působit na motivaci žáků k celoživotnímu učení, což je stěžejní krok ke zvýšení vzdělanosti národa. Jedná se o průřezové téma, které se dotýká všech oblastí vzdělávání, a které je dlouhodobě ze strany Olomouckého kraje podporováno. Z tohoto důvodu bude ve výzvě kladen důraz na následující aktivitu – aktivita č. 2.

2. Uplatňování a zlepšování organizačních forem a výuky a vyučovacích metod podporujících rovný přístup ke vzdělávání, včetně tvorby individuálních vzdělávacích plánů, využití ICT a e-learningových aplikací

Tato aktivita souvisí se závazkem podporovat rovný přístup ke vzdělávání i se závazkem podporovat kurikulární reformu jakožto nástroj k modernizaci vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat jedné z cílových skupin, a to dětem a žákům mimořádně nadaným. V podporovaných aktivitách není těmto žákům věnována samostatná aktivita, tato cílová skupina může být podpořena např. v rámci aktivity č. 2. V DZ OK je zájem na tuto cílovou skupinu zaměřen ve strategickém záměru podpory mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů.

Dalším strategickým směrem DZ OK je zvyšování profesionality a zlepšování pracovních podmínek pedagogických pracovníků. Této problematice se v rámci OP VK věnuje zejména oblast podpory 1.3, své zastoupení má však také v oblasti podpory 1.2, a to aktivitou č. 3.

3. Zvyšování kompetence pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání

Protože Olomoucký kraj se zavázal podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků ve všech oblastech, nebude Olomoucký kraj odstupovat ani od této aktivity.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci oblasti základního vzdělávání je uveden jako jeden ze střednědobých záměrů záměr podporovat přípravu žáků, kteří jsou dětmi osob se státní příslušností členského státu EU, k jejich začlenění do základního vzdělávání. V souvislosti s propojováním evropského trhu práce nabývá tato problematika stále více na významu, proto se Olomoucký kraj rozhodl začlenit do výzvy podporu projektů zaměřených na následující aktivitu – aktivita č. 4.

4. Vzdělávání cizinců žijících na území ČR (především jazykové)

S tím také souvisí nutnost vzdělávat pedagogické pracovníky 1. stupně ZŠ v cizích jazycích. Této problematice je však věnována oblast podpory 1.3 a v příslušné analýze je tento fakt zohledněn.

Jedním ze střednědobých záměrů Olomouckého kraje pro oblast základního vzdělávání je podpora organizování kurzů k doplnění základního vzdělání základními školami. Daný záměr poukazuje především na nutnost podporovat mechanismy návratu osob, které předčasně opustily vzdělávací systém. V souladu s touto prioritou DZ OK bude ve výzvě začleněna také aktivita č. 5.

5. Vybudování „záchytné sítě“ pro osoby ohrožené předčasným odchodem ze systému vzdělávání a těch, kteří se do systému chtějí navrátit

V důsledku dynamických proměn ve společnosti i ve vzdělávání nabývá stále více na významu nutnost řešit vzdělávací a výchovné problémy dětí a žáků, poskytovat metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům a výchovným poradcům ve školách a psychologům ve školských výchovných zařízeních a zajistit další potřebné pedagogicko-psychologické služby. Dále je třeba zabezpečovat speciálně pedagogickou a psychologickou péči dětem a žákům se zdravotním postižením a poskytovat jim odbornou pomoc v procesu integrace do společnosti ve spolupráci s rodinou. Z těchto důvodů se věnuje DZ OK v jednom ze svých strategických záměrů podpoře rozšíření nabídky speciálně pedagogických služeb. V souladu s tímto záměrem je i podporovaná aktivita GG OK, která tímto bude začleněna do předkládané výzvy – aktivita č. 6.

6. Rozvoj poradenství, propracování a rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DZ OK věnuje významnou pozornost prevenci sociálně patologických jevů, ta představuje soubor aktivit prevence drogových závislostí, alkoholismu, tabakismu, kriminality, virtuálních drog, patologického hráčství, záškoláctví, všech forem násilného chování, šikany, xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu. Cílem primární prevence je napomoci zejména výchově dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a k rozvoji osobnosti. Ve svých střednědobých záměrech formuluje Olomoucký kraj pro tuto oblast následující záměry: podporovat tvorbu příznivého školního prostředí ke zmírnění společensky negativních jevů, podporovat zkvalitnění minimálních preventivních programů, podporovat spolupráci škol a školských zařízení s nestátními neziskovými organizacemi profilujícími se v oblasti primární prevence a koordinovat meziresortní činnost a nabídku v této oblasti a podporovat činnosti a aktivity směřující k většímu zapojení rodičů do primární prevence. Jak je uvedeno výše, je prevence rasismu a xenofobie součástí prevence sociálně patologických jevů a Olomoucký kraj se zavazuje věnovat této oblasti významnou pozornost. Proto bude ve výzvě vyhlášena i aktivita č. 7.

7. Prevence rasismu a xenofobie prostřednictvím podpory multikulturní výchovy a vzdělávání

V rámci oblasti věnované zájmovému vzdělávání zahrnuje DZ OK ve svých strategických záměrech také závazek vytvářet podmínky pro prohlubování spolupráce středisek volného času s nestátními neziskovými organizacemi (NNO). Dále pak také v části věnované přístupu ke vzdělávání je uvedena priorita umožnit rozvoj nabídky dalšího vzdělávání a v systému uznávání výsledků vzdělávání. Olomoucký kraj proto bude podporovat následující aktivitu – aktivita č. 8.

8. Podpora neformálního vzdělávání a kompetencí v něm získaných, zdokonalování systému vzdělávání pracovníků NNO a středisek volného času, vytváření vzdělávacích modulů uznatelných jako součást dalšího vzdělávání

Zájem Olomouckého kraje vyhlásit v druhé výzvě výše uvedené podporované aktivity se opírá také o statistické výsledky první výzvy v dané oblasti podpory, ze kterých členění dle typu úspěšných žadatelů a zaměření úspěšných grantových projektů jsou uvedeny v tabulkách níže:

Rozčlenění dle typu úspěšných žadatelů:

Typ žadatele	Počet úspěšných žadatelů
Školy a školská zařízení - Základní školy	1
Školy a školská zařízení - ostatní	4
Vysoké školy	-
Sdružení a asociace škol	-
Právnícké osoby působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství	-
Organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže	-
Města, obce a svazky obcí	-
Nestátní neziskové organizace	2
CELKEM úspěšných žadatelů	7

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zaměření úspěšných GP do jednotlivých oblastí vzdělávání:

Zaměření GP	Počet úspěšných GP
Zájmové vzdělávání dětí v dětských domovech	1
Uplatňování a zlepšování organizačních forem výuky a vyučovacích metod v matematice se zaměřením na mimořádně nadané žáky	1
Zlepšení výuky autoškoly	1
Zvýšení počítačové gramotnosti	1
Modernizace výuky cizích jazyků pro zrakově postižené	1
Inovace procesu vzdělávání s využitím organizačních forem výuky a vyučovacích metod podporujících rovný přístup ke vzdělávání, včetně tvorby IVP s plným a efektivním využitím ICT a e-learningu.	1
Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do výuky	1
CELKEM úspěšných žadatelů	7